

Ontwerper Frans Vandueren

“GEZELLIG, MAAR OOK GEZOND WONEN”

Als jonge ontwerper ontdekte Frans Vandueren al dat gezondheid en welzijn zeer nauw verbonden zijn met de plaats waar je woont en hoe je huis, dat hij heel toepasselijk een 'mensennest' noemt, is opgevat en ingericht. Absolute voorwaarden om gezond te wonen zijn de juiste keuze van het bouwterrein, de invloed van de bouwmaterialen, de inval van het licht, geluiden, vormen en kleuren, isolatie en verwarming, maar ook het aanwenden van technieken waarbij elektrosmog - de potentiële sluipmoordenaar van deze tijd - uit de woning wordt gebannen.

Frans Vandueren onderzocht de afgelopen veertig jaar in eigen land een paar duizend woningen en reisde naar tal van andere landen – vaak op uitnodiging en zelfs naar het Vaticaan - om zijn nieuwe inzichten over wooncultuur ook daar te bestuderen. De resultaten bevestigden telkens opnieuw zijn overtuiging dat er een duidelijke correlatie is tussen het ontstaan van allerlei ziektes en de invloeden van de plaats waar mensen verblijven, werken en in het bijzonder waar ze slapen. In zijn jongste boek 'We hebben geen tijd Mijnheer', dat hij zopas publiceerde, houdt Frans Vandueren opnieuw een fel pleidooi voor gezond bouwen, wonen en samen leven (Con Vivere).

In je lange loopbaan als ontwerper-interieurarchitect heb je intussen een paar duizend woningen gecreëerd, verbouwd en ingericht. Samen met je drie zonen Edwig, Bart en Herbert bundel je de krachten om mensen gezond te laten bouwen en wonen. Hoe begin je aan een nieuw project?

Frans Vandueren: "We gaan met onze klanten eerst een paar keer rond de tafel zitten. Zij moeten weten wat we met gezond bouwen en wonen precies bedoelen en wij moeten hun persoonlijkheid en leefgewoonten leren kennen. "Toon me hoe je woont, en ik zal zeggen wie je bent." Welke zijn de verwachtingen van deze mensen en hun gezinsleden en welke zijn hun financiële mogelijkheden? We informeren ook naar de woonomstandigheden tijdens

hun jeugd. Bij verbouwingen houden we rekening met eventuele gezondheidsproblemen van vroegere bewoners door mogelijke invloeden van de woning. We kijken bij deze belangrijke, inleidende gesprekken ook na in welke micro-omgeving onze klanten zullen wonen. Wie zijn de buren en hoe ziet het dorp of de wijk eruit? Hier gaat men in vele gevallen voor de rest van zijn leven samen wonen."

Je hebt in je werk altijd de klemtoon gelegd op het door al te veel beleidsverantwoordelijken en plannenmakers onderschatte belang van het bouwterrein. Waaraan moet een geschikte bouwplaats voldoen?

Frans Vandueren: "Bouwgrond wordt met de dag schaarser en duurder. Dat wil nog niet zeggen dat je daarom niet kritisch mag zijn en nagaan of de uiteindelijke keuze wel een gezonde bouwplaats is. Lang vooraleer er sprake was van bestemmings- en structuurplannen had elk terrein een natuurlijke en ook logische functie. Onze voorouders voelden intuïtief aan waar het goed en dus gezond was om een woning te bouwen. Nu worden er steeds meer huizen gebouwd in zompige gebieden en op moerasgronden aan de rand van dorpen en steden waar men beton en ander ongezond opvulmateriaal nodig heeft om het terrein bouwrijp te maken. Wij ervaren dat de bodemgesteldheid van een bouwplaats het fundament is

van een gezonde woning. We moeten letterlijk kunnen aarden op de plaats waar we wonen, ons 'thuis' voelen. Dat is de logica zelf. Ons lichaam is immers een elektromagnetisch instrument, dat permanent invloeden ontvangt en uitzendt. In onze boeken over gezond bouwen wijzen we erop dat wonen in een magnetisch stoorveld onherroepelijk leidt tot allerlei ziekteverschijnselen, van kleine maar vervelende dagelijkse ongemakken tot dodelijke kankers."

Kan je op een eenvoudige manier uitmaken welke bouwgrond niet deugt en waar het wel goed is om te bouwen en te wonen?

Frans Vandueren: "In mijn boek 'De mieren wijzen de weg' gaf ik al voor het grootste deel antwoord op die vraag. Mieren bewegen zich immers voort op ondergrondse stoor- of stralingsinvloeden. Vroeger hielden de mensen daar onbewust rekening mee. Je kan aan de verschromelende plantengroei en het doen en laten van dieren zien waar storingsvelden aanwezig zijn. Daar bouwden onze voorouders niet. We moeten in dit tijdperk van onbegrensde technische mogelijkheden terug de band met de natuur herstellen en weer respect opbrengen voor haar wetmatigheden. De mens is niet bovennatuurlijk."

Een huis wordt gebouwd met materialen. Welke normen hanteer je bij de keuze ervan?

Frans Vandueren: "Beton, metalen, kunstvezels, plastic en andere elektromagnetisch geleidende materialen moeten in de mate van het mogelijke geweerd worden. Dit geldt ook voor de inrichting. We vervangen ze bij voorkeur door natuurlijke en streekeigen, niet magnetisch geleidende materialen zoals hout, gebakken stenen, katoen, linnen, ... Deze materialen zorgen voor een warm en gezellig gevoel. Natuurverven en andere 'gezonde' producten en materialen zijn trouwens voldoende verkrijgbaar op de markt."

lees verder >>

Onze woning is een 'warm mensennest' zeg je vaak. Maar warmte en dus energie wordt met de dag duurder. Er wordt constant gehamerd op beter isoleren. Ook de diverse overheden slaan op diezelfde spijker en zijn gul met isolatiepremies. Is isoleren wel zo gezond?

Frans Vandueren: "Helaas isoleren we ons ziek. Het is logisch dat we zoeken naar middelen om energie te besparen omdat de prijzen van de fossiele brandstoffen met de dag meer en meer de pan uitswingen. Ik heb daar jaren geleden tijdens mijn lezingen en in mijn onderzoeken al voor gewaarschuwd. De natuur heeft miljoenen jaren nodig gehad om aardolie, steenkool en gas, maar ook andere grondstoffen voort te brengen. In amper een eeuw tijd zijn we erin geslaagd om ze ongecontroleerd te ontginnen uit de aardkorst waarop we wonen. Natuurrampen, ziektes en chaos zijn volgens onze onderzoeken de gevolgen. Er wordt met veel omhaal geroepen dat de opwarming van ons klimaat en het broeikaseffect het gevolg zijn van de verbranding van fossiele brandstoffen. Neen, we moeten een stap verder gaan: het ontginnen van steenkool en het ongebreideld oppompen van olie en gas is de allereerste oorzaak van de opwarming. We kunnen niet ongestraft de natuurlijke isolatielaag van onze Aarde wegroven. We moeten samen aan de basis initiatieven nemen om hierin verandering te brengen.

Dat begint reeds bij de bouw en uitrusting van je woning. De oriëntatie en de indeling van de woning zelf hebben invloed op het energieverbruik. In ons klimaat, met vier seizoenen, koelen de woningen ook af door de wind. Je kunt woningen en terrassen dus beschermen tegen wind en andere weersinvloeden door een oordeelkundige ruimtelijke ordening en gebruik van streekeigen bomen en hagen. Als we toch moeten isoleren kiezen we voor natuurlijke, 'ademende' materialen en gezonde technieken. Lichtinval en de invloed van de zonstralen spelen een belangrijke rol maar ook materialen, vormen, kleuren, contact binnen - buiten bepalen het comfort en de

sfeer in een woning. We moeten ook zorgen voor een natuurlijke luchtventilatie en waarschuwen voor de gevaren van bezoedelde lucht in overdreven geïsoleerde woningen. Wat we via ongezonde isolatietechnieken denken te besparen op de energiefactuur geven we straks dubbel uit aan onze gezondheidszorg. Men investeert miljarden in milieu, tot aan onze voordeur. Maar we stellen vast dat veel problemen, achter deze voordeur, aan de basis aangepakt kunnen worden."

Ons dagelijks leven en per definitie ook ons wonen wordt overstelpt door elektrische toestellen en allerhande elektronica. Niet gezond zegt u altijd met stemverheffing. Hoe kunnen we ons in onze woningen wapenen tegen deze belagers?

Frans Vandueren: "Mensen denken ten onrechte dat modern comfort wordt bepaald door het aantal elektrische en andere leidingen en toestellen waarover we in onze woningen kunnen beschikken. Maar er wordt amper stilgestaan bij de schadelijke invloeden die leidingen, draadloze verbindingen en allerhande elektrische toestellen en technische snuffjes met zich meebrengen. Het fenomeen heeft zelfs een naam gekregen: elektrosmog. Zelfs de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) stelt dat 30 procent van de kinderkankers een gevolg is van elektrosmog. Dit ervaren wij in onze onderzoeken al 30 jaar. Gelukkig beschikken we tegenwoordig over eenvoudige apparatuur om de graad van deze vervuiling te meten en beschikken we over soms heel eenvoudige middelen om elektrosmog in onze woningen te bestrijden en zelfs uit te schakelen. We ervaren dat GSM's, microgolfovens, draadloze telefoons en dito-internetsystemen een schadelijk effect hebben op onze gezondheid en ons welzijn."

Welke remedies adviseer je?

Frans Vandueren: "Zorg om te beginnen voor een goede elektrische installatie met degelijke aarding en afgeschermd leidingen. Trek de stekkers uit stopcontacten

van toestellen die je niet gebruikt of kies voor dubbelpolige schakelaars. Opteer voor gloeilampen en mijd TL-verlichting en halogeenlampen en zelfs spaarlampen die allemaal een storende ingebouwde transformator hebben. Vermijd televisie- en andere toestellen zoals computers, enz., op je slaapkamer. Slapen doe je best zonder elektrotoestellen en leidingen in de buurt. Eén derde van ons leven brengen we al slapend door. Iedere dag ondergaan we in onze slaap dezelfde positieve of negatieve invloeden. De ligging van de slaapkamer in de woning, de uitrusting en temperatuur ervan zijn mede bepalend voor de kwaliteit van de slaap. Nog een tip in dit verband: maak van de kinderkamer niet tegelijk studeer- speel- en slaapkamer. En maak ze niet te groot waardoor we ruimte winnen die we kunnen benutten als tweede woonkamer, waardoor je voor kinderen een eigen thuis en een gezonde slaapkamer creëert."

We hebben met uiterste zorg de plaats gekozen waar we willen gaan wonen. We bouwen met natuurlijke en streekeigen materialen. We hebben rekening gehouden met de invloed van de technieken. Waar kunnen we nog extra op letten?

Frans Vandueren: "Goed budgetteren maakt ook deel uit van gezond bouwen, want als de financiële belasting te zwaar om dragen wordt, hypothekeert dit de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de bewoners. Daarom is het volgens ons zo belangrijk dat de bouwheer bij de opstelling van zijn bouwbehoort rekening houdt met alle kostenposten: van de aankoop van het bouwperceel, de ruwbouw, afwerking en inrichting van het huis, inclusief gordijnen, verlichting tot de aanleg van de tuin. Ik wil hierbij toch benadrukken dat al te veel jonge koppels te groot bouwen en dan bij gebrek aan kredieten de afwerking en inrichting moeten uitstellen. Gezond bouwen en wonen is ook gezellig wonen. Men moet sfeer scheppen in de woning. De belevingswaarde is van groot belang. We adviseren jonge kandidaat-bouwers dan ook om in aanvang liever klein en ge-

faseerd te bouwen en de woning meteen ook gezellig in te richten. De levenskwaliteit en de gezondheid worden mede bepaald door de invloeden van de woning. Men moet al met twee gaan werken om vandaag nog te kunnen bouwen, daardoor is er zelfs geen tijd meer om zijn woning en 'thuis' echt te beleven."

tekst: Luc Cops

foto's: Studio Truyens

VDF ontwerp bureau
Opheersstraat 81, 3870 Heers - 011 481100 - vdf@vandueren.com

Con Vivere (Samen Leven)

Een nieuw initiatief van Frans Vandueren is de oprichting van de VZW Con Vivere.

Deze vereniging wil een bewustwording op gang brengen over het ontstaan van ziektes door invloeden van woningen, bouwmaterialen, technieken en elektrosmog.

Con Vivere is een kenniscentrum waar iedereen (kandidaat-bouwers, interieur-, architecten, ...) terecht kan voor meer informatie en advies of begeleiding van plannen om gezond te bouwen of te verbouwen.

Het boek over gezond wonen:

'We hebben geen tijd mijnheer' is bij Con Vivere te verkrijgen aan 20 €, excl verzendingskosten, of in de boekhandel.

Contact: Con Vivere, Herkenrodehoeve, Opheersstraat 81, 3870 Heers.
Tel. 011/70.01.70, info@convivere.be